

→ LIITE 2: Kertomus Henry Dunantista

Elettiin Italian yhdistymissotiin kuuluvan Ranska-Itävalta sota vuonna 1859. Sodan ratkaiseva taistelu käytiin Gardajärven eteläpuolisilla kukkuloilla, Solferinonimisessä kylässä Pohjois-Italiassa. Yli 15 tuntia kestänyt taistelu päättyi ranskalaisten voittoon. Taisteluun osallistui yli 300 000 miestä. Yhteenotto jäti jälkeensä yli 40 000 haavoittunutta ja kaatunutta.

Taistelun jälkeisenä iltana nuori sveitsiläinen liikemies Henry Dunant saapui Solferinin kylään, jossa tämä yksi vuosisadan verisimmistä taisteluisista oli juuri päättynyt. Kaaos oli täydellinen ja näyt hirvittäviä.

"Yön hiljaisuuden katkaisivat valitukset sekä tukahtuneet tuskan ja kärsimyksen voihkaisut. Sydäntä raastavat äänet pyysivät koko ajan apua. Kuka pystyisi koskaan kuvailemaan kuolemantuskaa tuona kammottavana yönä! Kun aurinko 25. kesäkuuta nousi, se paljasti kauheimmat näyt, joita kuvitella saat. Miesten ruumiit ja kuolleet hevoset peittivät taistelukentän. Kaatuneita lojui teillä, ojissa, rotkoissa, pensaikoissa ja pelloilla. Pellot oli myllerretty, vilja laossa, aidat kaatuneet, hedelmätarhat tuhoutuneet. Haavoittuneet, joita löytyi

pitkin päivää, olivat uupuneita ja kalpeita kuin aaveet.

Jotkut pahiten loukkaantuneet näyttivät typeryneiltä aivan kuin he eivät olisi tajunneet, mitä heille sanottiin. He tuijottivat eteenpäin tyhjä katse silmissään, mutta tunsivat ilmevästään uupumuksestaan huolimatta kipua. Veden puute alkoi tuntua entistä kovemmin. Ojat olivat kuivumassa ja sotilaiden oli suurimmaksi osaksi tyydyttävä likaiseen, suolapitoiseen veteen sammuttaakseen janonsa."

Dunant'n kulkiessa haavoittuneiden keskellä hän tajusi, kuinka vähän sotilaista huolehdittiin. Hän päätti, että liikematka saisi jäädä.

Dunant ryhtyi järjestämään vapaaehtoisia auttamaan haavoittuneita. Hän keräsi ryhmän paikallisia naisia ja järjesti heidät joukkoihin, jotka veivät ruokaa ja vettä haavoittuneille. Dunant'n ohjeiden mukaan perustettiin haavoittuneille väliaikainen sairaala kylän kirkkoon ja haettiin lääketarvikkeita läheisistä kaupungeista.

Paikalliset asukkaat alkoivat huolehtia taistelussa haavoittuneista.

Dunant kirjoitti kokemuksistaan vuonna 1862 julkaistun kirjan *Solfe-*

rinon muisto, jossa hän kuvaili näkemänsä ja haastatteli taisteluihin osallistuneita. Teoksensa lopussa Dunant pohtii:

"Miksi olen kertonut näistä tuskalisista ja ahdistavista tapahtumista, ja kenties herättänyt tuskallisia tunteita lukijoissanikin? Miksi olen viipynyt, aivan kuin mielihyvää tuntien, näissä surullisissa kuvauksissa? Saanen vastata tähän luonnolliseen kysymykseen toisella kysymyksellä: Eikö olisi mahdollista rauhan aikana muodostaa avustusjärjestöjä, joissa pätevät vapaaehtoiset antaisivat sodan syttyessä hoitoa ja apua haavoittuneille?"

Dunant lähetti kirjan jouluksi Euroopan suurruhtinaille, johtaville sotilashenkilöille, sanomalehdille, tiedemiehille ja kirjailijoille. Dunant'n ajatukset saivat nopeasti vastakaikua. Jo vuonna 1863 perustettiin Genevessä viisihenkinen toimikunta pohtimaan Dunantin ajatusta avustusjärjestön perustamisesta, minkä pohjalta syntyi vuonna 1876 Punaisen Ristin kansainvälinen komitea. Dunant'n aloite levisi myöhemmin ympäri maailmaa kansallisten Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansallisten yhdistysten kautta.